

Crveni kustosi

Ravnatelj JU SP Jasenovac
Ivo Pejaković, desno

Mi u Hrvatskome tjedniku smatramo da Hrvatska ne smije zanijekati ni jedno jedino ubojstvo koje se dogodilo bilo gdje, dakle i u Jasenovcu, ali ne smije pristati ni na jedno izmišljeno ili nedokazano ubojstvo

U okviru ovoga teksta, objavljujemo neka od pitanja na koja JUSP Jasenovac ne želi odgovoriti.

Izbjegavanje odgovora na njih dovoljno govori o veličini mita što ga održava velikosrpska ekspositura u Hrvatskoj JUSP Jasenovac o trošku hrvatskih poreznih obveznika.

Pitanja od kojih crveni kustosi uporno bježe

- Poznato vam je da su posljednjih godina povjesničari i istraživači pronašli dokumentaciju koja svjedoči o postojanju logora Jasenovac i nekoliko godina po svršetku Drugoga svjetskog rata? Jeste li upoznati s tom dokumentacijom i uvažavate li nove spoznaje o Jasenovcu?

- Povjesničari Blanka Matković i Stipo Pilić kažu da su dvije godine uzaludno pisali ravnateljici Jovičić, ali odgovora nisu dobili. Zašto? Hoćete li im Vi odgovoriti?

- Spomenutih dvoje povjesničara objavili su u svome radu i dokumente koje su pronašli u sisačkom arhivu o poslijeratnom logoru Jasenovac, uključujući i smrti koje su se ondje događale nakon Drugoga svjetskog rata. Koji je vaš komentar te činjenice?

- Istraživač Roman Leljak uskoro objavljuje knjigu s dokumentom iz Beograda, zapovijedi bivšega jugoslavenskoga diktatora J. B. Tita iz 1947. da se zatvori logor Jasenovac. Vaš komentar?

- U svome dokumentarnome filmu o logoru Jasenovac, redatelj Jakov Sedlar razgovarao je s partizanskim stražarima iz Jasenovca nakon Drugoga svjetskog rata, što je još jedan dokaz postojanja logora za vrijeme komunizma? Je li to po vama dokaz postojanja logora nakon 2. sv. rata?

- Koji je vaš odgovor na pitanje gdje su posmrtni ostaci žrtava kojih je na vašemu popisu više od 83.000? Koliko je iskapanjem utvrđeno žrtava?

- Zašto se održava mit od 20 tisuća pogubljene djece u Jasenovcu ako za to, po ri-

- ječima istraživača Igora Vukića, ne postoji ni jedan jedini znanstveno provjerljiv dokaz?

- Je li za vas važniji izvor jugoslavenska historiografija ili arhivsko gradivo?

- Slažete li se da bi bilo najbolje oformiti međunarodnu znanstvenu komisiju koja bi utvrdila stanje činjenice u svezi s Jasenovcem. To predlaže čak i E. Zuroff?

- Koliko često se rade promjene i ispravljanja popisa?

- Zašto u popisu za mnogo osoba i danas postoje višestruki unosi s potpuno jednakim svim podatcima, uključujući i napomene?

- Zašto je u popisu navedeno 2907 osoba za koje nije poznato osobno ime, 1626 za koje nije poznato osobno prezime (presjek ovih dviju skupina je 1612, odnosno za toliko osoba nisu poznati ni osobno ime ni osobno prezime)?

- Zašto je za 153 osobe navedeno samo ime i prezime bez navođenja imena oca te mesta i godine rođenja?

- Zašto se na popisu nalaze i šire poznate osobe za koje se pouzdano, čak i na temelju enciklopedijskih članaka, može pokazati kako nisu stradale u Jasenovcu ili Staroj Gradiški?

- Prema popisu iz 1964. godine broj osoba stradalih u Jasenovcu je 49.602, a u Staroj Gradiški 9.586. Ipak, u mrežnom jasenovačkom popisu 51.629 osoba, kojima je kao logor naveden Jasenovac, ima jedan od izvora naveden spomenuti savezni popis, a za Staru Gradišku taj broj iznosi 10.746. Kako protumačiti ta odudaranja?

- U jasenovačkom popisu ima nekoliko nevjerojatno starih žrtava sve redom stogodišnjaka. Petoro ih je staro oko 120 godina. Najstariji Stanko Krivokuća navodno je u trenutku smrti imao 130 godina, a rođen je u doba Napoleona 1814. Četvero jasenovačkih žrtava rođeno je desetljeće kasnije. Mirko Jovanović (1822.*), Kata Marčić (1824.), Židov Gavro Sebastian (1824.) kojeg nema na popisu žrtava u Yad Vashemu i najstarija Romkinja Agata Bogdan (1827.*). U napomenama pišu alternativne godine rođenja za Mirka Jovanovića (1899.) i Agatu Bogdan (1898.) koje se razlikuju od navedenih za 77 i 72 godine. Tko provjerava podatke o žrtvama i kako se može tvrditi da se radi o istoj žrtvi ako je razlika u godinama rođenja duža od prosječnoga života?

- S druge strane, na popisu se nalaze i neki koji su prema podatcima iz jasenovačkog popisa ubijeni od ustaša desetljećima nakon Drugog svjetskog rata kao Herman Switzer (1975.) i Panto Đuričić (1975.). Na popisu se nalazi i Rosa Mirić. Prema podatcima iz mrežnoga jasenovačkog popisa ubijena 3968. To znači da će tek biti ubijena za 1951 godinu ili se možda u popisu koriste neke druge revolucionarne kalendare.

- Je li preuzimanje podataka o navodnim žrtvama iz srpskih memorandumskih pamfleta, u kojima uglavnom nedostaju ključni identifikacijski podatci ili su autori srpski ekstremisti koji zagovaraju lažne teze o 700.000 i više stradalih u Jasenovcu. strateški interes JUSP-a?

Blanka MATKOVIĆ, povjesničarka

Jasenovac je simbol svih laži kojima smo kljukani u zadnjih 70 godina

Hrvatska diplomacija i vlast na sve notorne laži i podvale oko Jasenovca reagiraju onako kako jedino znaju – šutnjom. Revizija jasenovačkoga mita nužna je jer dok se to ne dogodi, nema za Hrvatsku istinske slobode i samostalnosti

Prošlo je više od 70 godina od zapravo Drugoga svjetskog rata, no pitanje Jasenovca podjednako je aktualno kao i svih ovih desetljeća u kojima je ta tema sustavno opterećivana ideologijom i politikantstvom onih koji od nje doslovno žive. U siječnju ove godine Hrvatska je proslavila 25. obljetnicu svoga međunarodnog priznanja, no upravo je jedan događaj koji je uslijedio nedugo nakon tогa pokazao da smo od istinske samostalnosti, slobode i nezavisnosti tisuću godina daleko.

Na mrežnoj stranici američkoga muzeja i instituta Smithsonian 27. siječnja objavljen je člana novinarke Erin Blakemore pod naslovom „Zašto su hrvatski Židovi bojkotirali ovogodišnji Dan sjećanja na holokaust“. Taj članak obilovalo je brojnim netočnim informacijama, počevši od one da je Kolinda Grabar-Kitarović – muško. Osim toga, u tom je članku navedeno kako u Hrvatskoj „raste neonacizam“, kako su u Jasenovcu ubijeni desetci tisuća Židova (iako je službena brojka JUSP Jasenovac 13 116 Židova) te da je u Jasenovcu ubijeno 99 000 Židova, Srba, Roma

i drugih nekatolika iako je na službenoj stranici JUSP Jasenovac navedena službena brojka od 83 145, među njima i 4 255 Hrvata i pripadnika drugih „katoličkih“ manjina. Iz toga se može zaključiti kako je autorica zlonamjerno pokušala prikazati Jasenovac kao mjesto u kojem su katolici ubijali nekatolike, a takav se njezin pristup, u najboljem slučaju, može opisati kao vjerski diskriminirajući. Blakemore je čak krivotvorila podatke iz posljednjega popisa stanovništva iz 2011.

Naša udruga, Hrvatska družba povjesničara „Dr. Rudolf Horvat“, uputila je **6. veljače** uredništvu časopisa Smithsonian reagiranje sa zahtjevom da ono bude objavljeno. S uredništvom toga časopisa kontaktirao je, na naš zahtjev, i američki odvjetnik hrvatskoga podrijetla, ujedno i član naše udruge. Uredništvo Smithsoniana objavilo je **10. veljače dva ispravka u tekstu**, među kojima i onaj vezan uz spol predsjednice RH, no ignoriralo je ostale netočne podatke o Jasenovcu koje smo ih upozorili. Dana **23. veljače** Cynthia Williams iz Smithsoniana obavijestila nas je mejlom da „Smithsonian po-

država rad u prepravljenom obliku“ implicirajući time da naše reagiranje ne će biti objavljeno. Nakon toga naša je udruga kontaktirala s Uredom Predsjednice Republike, Ministarstvom vanjskih poslova i hrvatskim veleposlanstvom u Washingtonu te im dostavila sadržaj našega dopisa, kao i odgovor koji smo primili. Do dana današnjega nitko od navedenih nije odgovorio niti reagirao na očito blaženje hrvatske države u državi s kojom navodno imamo prijateljske odnose. U ovakvim slučajevima ne zabrinjava odnos minornih novinara koji doduše dobivaju prostor za pljuvanje po Hrvatskoj u jednoj veoma uglednoj američkoj instituciji koliko zabrinjava nebriga hrvatske diplomacije o ugledi i časti ove države i svih njezinih građana.

Slučaj Smithsonian pokazuje da istraživanje Jasenovca i utvrđivanje istine o toj problematici nije luksuz već stvarna potreba, ali potreba koja u ovim trenutcima pada na leđa običnih građana koji u vlastitim trudom i inicijativama održavaju posao hrvatske diplomacije i vlasti općenito koja ne čini ništa da za-

štiti hrvatske nacionalne interese. Na žalost, ovo nije usamljen slučaj. Početkom siječnja ove godine na domjenku Srpskoga narodnog vijeća **Vladimir Božović**, izaslanik srpskoga premjera **Aleksandra Vučića**, zatražio je za Srbe u Hrvatskoj ostvarivanje svih prava po europskim standardima i istaknuo da Srbija ima ulogu čimbenika stabilnosti u regiji. "Tragičnu i strašnu prošlost ne možemo promijeniti niti ju zaboraviti, ali na osnovi povijesnih činjenica, humanosti, zajedničkih europskih vrijednosti moramo i možemo

dok naše majke ponovo plaču, počinoci veselo pjevaju i sve skupa asocira na dogadjaje iz 1941. godine. Zar je moguće da nekom smetaju i takovi objekti koji služe kao dokazi o stratištu našeg naroda u toku drugog svjetskog rata, radi se o paljenju poznate Kožare i uništenju dijela dokumentacije na Spomen-području. Teško je o ovome pisati kada moramo spominjati pojedine vojnike sklone ovim rabotama, ali to su nepobitne činjenice (što će se u daljnjoj istrazi verovatno utvrditi). Mora se bez ustručavanja reći

PREGLED I PRETRAGA POIMENIČNOG POPISA ŽRTAVA KCL JASENOVAC 1941.-1945.									
Poznati putnici	Predmet:	Ime:	Prezime:	Mjesto rodjenja:	Godina rodjenja:	Prezime:	Ime:	Mjesto rodjenja:	Narodnost:
ABAZOVIC	IVAN	HANUŠ	NAĐA STEFELJAN	1913*	SARAJEVO	BAĆIN	HRVAT		
ABAZOVIC	MITAR	PAVLO	NAĐA UBJEĆEN	1834	HRVATSKA ĐUBICA	BAĆIN	HRVAT		
ABAZOVIC	VARO	MILKO	NAĐA UBJEĆEN	1812	STROGOV NAPRAVENO (SOKOLAC)	VUKOSAVLJEVICH	SRBI		
ABAZOVIC	NAGE	SDMO	NAĐA UBJEĆEN	1884	STRADALO OD USTALA	KRAM	SRBI		
ABDASIC	ESAD	MERED	NAĐA UBJEĆEN	1914	STRADALO OD USTALA	SLATINA	MUSLIMAN		
ABDICIVIC	ERHIS	ABD	NAĐA UBJEĆEN	1909	STRADALO OD USTALA	PLJEVLJA	MUSLIMAN*		
ABDICEVIC	ERHIS	NAĐA UBJEĆEN	NAĐA UBJEĆEN	1908	STRADALO OD USTALA	PLJEVLJA	MUSLIMAN		
ABDULAJ	MLE	STEVAN	NAĐA UBJEĆEN	1880	STRADALO OD USTALA	TAVIJA	SRBIN		

mijenjati sadašnjost i budućnost", kazao je izaslanik srbijanskog premjera. Božović se naravno osvrnuo i na Jasenovac naglasivši da "narod s jasenovačkim cvjetom na srcu i duši ne smije i ne će ni pred kćim pognuti glavu, već će uspravljeni čela i pogleda, istinom, pravdom i ljubavlju gledati naprijed u bolju budućnost" uz poruku svim Srbima kako će ih "matična država Srbija" braniti svim raspoloživim sredstvima kada budu ugroženi.

Božovićeva retorika podsjetila nas je na onu s kraja 80-ih i početka 90-ih i radilo se o očitoj provokaciji. Hrvatska je diplomacija još jednom ostala nijema, a mi smo na taj diplomatski incident, jer to je ono što taj događaj jest bio, odgovorili objavom dokumenta iz 1992. u kojem lokalni Srbi jasno navode na koji je način "matična država Srbija" branila "ugroženi narod" i to baš onaj s jasenovačkim cvjetom na srcu i duši:

"U Jasenovcu se nalazi naša vojska koja je oslobođila mjesto, međutim, na žalost svedeno se dešavaju paljevine naših kuća, i

istina. Žalosno je što moramo držati straže pored svojih domova dok se u mjestu nalazi naša vojska, ali to je jedini način da se spasi imovina od uništavanja.

Ponovo naglašavamo da se ulaskom i oslobođenjem Jasenovca zatećene dvije paljevine, i takoreći neopljačkano mjesto. Danas u Jasenovcu ima preko 170 zapaljenih objekata, oko od čega 25 posto srpskih.

Svakodnevno se apelira na povratak i ostalog raseljenog stanovništva međutim, prema razvoju događaja, i prisutni dio stanovništva razmišlja o napuštanju Jasenovca. Na naše apele i upozorenja nitko nam ne pruža ni najmanju pomoć, što u mještanima stvara još veće ogorčenje. Mislim da će za ovo neko snositi odgovornost, da ovo ne bi netko zlonamjerno koristio, tj. upoznao širu svjetsku javnost."

No same da nitko nije upoznao svjetsku javnost s lokalnim srpskim stanovništvom koje je razmišljalo o napuštanju svojih domova jer ih je pljačkala njihova vojska nego nitko već godinama ne reagira na objede

velikosrpskoga Instituta za istraživanje Jasenovca (Jasenovac Research Institute) iz New Yorka koji na svojim stranicama ističe kako je „potkraj rujna 1991. Hrvatska vojska silno ušla u Spomen-područje Jasenovac... Srpske postrojbe oslobođile su Spomen-područje Jasenovac 8. listopada 1991. Tijekom povlačenja Hrvatska vojska raznijelja je most na Savi koji je povezivao dva dijela spomen-područja, a također su raznesene i grobnice, muzejski izložbeni primjerici i ukradena je muzejska oprema.“ Laž je ovo koja se suvremeno ponavlja unatoč činjenici da je ukrađeno vlasništvo Spomen-područja Jasenovac kasnije pronađeno upravo u Banjoj Luci i posredstvom Amerikanaca vraćeno Hrvatskoj te unatoč dopisu lokalnog srpskog stanovništva iz 1992. u kojem upravo oni svjedoče da je Spomen područje uništavano od strane „njihove“ vojske, a ne Hrvatske vojske. što radi hrvatska diplomacija? Ono što najbolje zna – šuti. A tko plaća? Mi.

Dokument iz 1992. otkriva još jednu zanimljivu pojedinost. Ulaskom postrojba JNA u Jasenovac, zatećene su samo dvije paljevine i neopljačkano mjesto. No u trenutku nastanka toga dokumenta, dakle u svibnju 1992., u Jasenovcu je bilo preko 170 zapaljenih objekata, oko od čega 25 posto srpskih. S obzirom na to da su se onde nalazile srpske postrojbe, palež očito nisu počinili hrvatski vojnici. Paljenje objekata u Jasenovcu zauzima posebno mjesto u velikosrpskoj mitologiji. „Kad su partizani 2. svibnja 1945. ušli u Jasenovac, zatekli su i nekadašnji logor i mjesto Jasenovac u ruševinama“, navodi se na službenoj stranici JUSP Jasenovac. Istom egzibicijom poslužio se i završeni srednjoškolac Slavko Goldstein koji na stranici 72. svoga pamfleta „Jasenovac - tragedija, mitomanija, istina“ ističe kako su u Jasenovcu „od oko 500 kuća ustaše i Nijemci u povlačenju su zapalili čak 433“ jer eto „očaj i bijes totalnog poraza teško je kontrolirati“. Srećom po Hrvatima, ostao je sačuvan dokument Narodnoga odbora Kotara Novska, koji se čuva u Državnom arhivu u Sisku, a u kojemu se navodi da je ukupan broj kuća u Jasenovcu 1945. iznosio 494, od čega je potpuno srušeno 80 kuća, a manje oštećeno 130. Dakle riječ je o 210 manje ili više razrušenih kuća, a ne 433 kako navodi Goldstein. No nije bit samo u navodnoj potpunoj razrušenosti mjeseta Jasenovac, nego i u razrušenosti logora Jasenovac koji su ustaše navodno potpuno spalile i minirale, zbog čega je logor bio praktički neuporabljiv. Ovo je jedan od glavnih argumenata svih onih koji unatoč svim arhivskim dokumentima uporno

negraju postojanje poslijeratnoga zarobljeničkog logora Jasenovac i stradanje hrvatskih zarobljenika na tome prostoru. Propagandu kojom nas sustavno truju, i to o našemu trošku, uspješno opovrgavaju dokumenti Udbe iz 1946. koji potvrđuju postojanje poslijeratnoga logora u Jasenovcu i zarobljenika koji su ondje boravili, te izveće Konzervatorskoga zavoda Hrvatske od 15. travnja 1956. U tome izvešću navodi se kako još postoje tragovi baraka i građevina (temelji i dio zidova), a velikim dijelom bila je sačuvana ciglana, dijelovi logorske pruge i temelji logorskoga zida. Predložene su mjere za zaštitu ostataka zgrada te obilježavanje i uređenje masovnih grobnica. Tragom temelja logorskoga zida postavljen je ograda od žičane mreže, a logorski objekti označeni su pločama s natpisima. Na službenoj stranici Spomen-područja Jasenovac navodi se i to da su od logorskih građevina bili sačuvani samo tragovi u trenutku kad je Bogdan Bogdanović dobio zadatak da projektira uređenje Spomen-područja.

Tko, kada i zašto je uklonio sve one objekte navedene u izvešću iz 1956.? Kome je u interesu da se hrvatskoj vojski iz 1945. podmeće uništavanje koje se nikada nije dogodilo? Onima istima kojima je to bilo u interesu i 1991.? Onima koji se utvrđivanju povijesne istine na temelju arhivskih dokumenata i drugih dokaza protive i danas, a na svaki pokušaj objektivnoga znanstvenog istraživanja pokreću medijski linč nazivaju sve one neispranoga mozga najpogrđnjim imenima? Gdje je u toj priči hrvatska vlast, ako je od hrvatske vlasti uopće išta ostalo, i gdje je Javna ustanova Spomen-područje Jasenovac koju financiraju hrvatski građani svojim novcem? Teško je

odgovoriti na ovo pitanje jer i Ministarstvo kulture i JU SP Jasenovac na sve upite odgovaraju šutnjom misleći valda da se kruhom naroda mogu hraniti, ali mu račune ne trebaju polagati. Unatoč činjenici da je na temelju brojnih drugih izvora dokazano kako velik broj navodnih jasenovačkih žrtava s popisa JUSP Jasenovac uopće nije stradao u Jasenovcu, ova ustanova oglušuje se na zahtjeve da ispravi spomenuti popis. Osim toga, na kojem se slama partijska kralježnica i početak potpunoga kraha komunističkoga

novac i Ministarstvu kulture uputili smo veći broj dopisa kojima smo tražili ispravak svih netočnih navoda na njihovoj mrežnoj stranici, no nikada nismo dobili nikakav odgovor. Ovakva nebriga državnih institucija pokazuje kako bilo kakav oblik revizije, naročito one u Jasenovcu, znači otvaranje Pandorne kutije. Događaji u Hrvatskoj, kojima svjedočimo, dokazuju i to kako je upravo Jasenovac taj na kojem se slama partijska kralježnica i početak potpunoga kraha komunističkoga

Na stranici američkoga instituta Smithsonian nedavno je, uza sve krupne laži o Jasenovcu, objavljeno da je Kolinda Grabar-Kitarović – muško. Čak ni to nije demantirao Ured Predsjednice ili Veleposlanstvo RH u SAD-u. Institut za istraživanje Jasenovca u New Yorku podmeće Hrvatskoj vojsci paljenje Jasenovca 1991., kao što velikosrbi i Goldstein paljenje Jasenovca podmeću Hrvatskoj vojsci 1945., unatoč svim dokumentima koji dokazuju baš suprotno

mogu naći netočni podaci kojima se negira postojanje poslijeratnoga logora Jasenovac iako je još u prosincu 2014. u Radovima Zavoda za povijesne znanosti HAZU-a u Zadru objavljen izvorni znanstveni rad Stipe Pilića i Blanke Matković u kojem su navodne dokumenti koji potvrđuju postojanje tog logora. Od siječnja 2015. do danas JUSP Jasenovac je simbol svih laži kojima smo klukani u zadnjih 70 godina. Kada konačno budu stvoreni uvjeti za „službenu“ reviziju, tada će svi oni koji se kruhom naroda hrane, a godinama su štilili mit koji služi kao podloga za napade na hrvatsku državnost i naše domoljublje, morati ipak narodu polagati račune.

